

Az Orvosi Numizmatikai Szakosztály életéből

A Magyar Orvostörténelmi Társaság Orvosi Numizmatikai Szakosztálya 2010. november 13-án tartotta őszi ülését a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum egyik – erre az alkalomra előadóteremmé „varázsolt” – tágas kiállítótermében. A megjelentek többsége most is az orvosi numizmatika régi elkötelezettjei közül került ki, de őszinte örömeinkre néhány újabb érdeklődőt is felfedezhettünk a hallgatóság körében.

A programban két előadás és egy könyvismertetés szerepelt. A rövid elnöki megnyitó után a szakosztály vezetői 80. születésnapja alkalmából köszöntötték dr. Szállási Árpádot (Esztergom), az első előadót, aki „Esztergom és Dorog orvosi numizmatikája” címmel tartott előadást. A két város orvosi numizmatikai emlékei főként tudományos ülésekhez, kongresszusokhoz és intézményekhez kötődnek, de személyi érdemek is színezik a palettát.

Az előadó az ismertetett érmek képét is bemutatta. A tőle megszokott színes, fordulatokban gazdag előadásában számos orvos- és kultúrtörténelmi érdekességről is szó esett.

Második előadónk dr. Csoma Zsigmondné (Budapest), szakosztályunk titkára volt. Alapos felkészültségének és széles körű tájékozottságának köszönhetően a „Florence Nightingale Emlékéremről” című előadása sokkal többet nyújtott a szerencsés jelenlévőknek, mint amit a cím „sugallt”. Élvezetes formában ismertette a modern nővérképzés úttörő alakjának eseményekben gazdag életét és munkásságát. A 19. század második felében munkálkodó angol ápolónő nehéz és cseppet sem veszélytelen munkája során mindvégig megmutatkozó elhivatottsága, céltudatossága és áldozatkészsége ma is példaként szolgálhat mindannyiunk számára! Önzetlen betegápolói munkája és a nővérképzés terén kifejtett úttörő tevékenysége valóban méltóvá tette arra, hogy a Nemzetközi

Vöröskereszt egy, a nevével fémjelzett emlékérmét hozzon létre olyan hölgyek kitüntetésére, akik különösképpen kiemelkedő munkát végeztek a betegellátás terén. Az 1912-ben alapított Florence Nightingale Emlékérmét először az I. világháború után, 1920-ban adományozták, amikor is a világ minden tájáról összesen 51 ápolónő – közöttük két magyar, báró Apor Gizella és Durkó Ilona – kapta meg. Az előadásban szó esett az emlékérem későbbi magyar kitüntetettjeiről is, majd a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum éremtárában lévő Florence Nightingale Emlékérmek vetített képes bemutatására került sor.

A két előadást egy könyvismertetés követte. Amint arról a *MediArt* 2009/3. számában már beszámoltunk, a 2009. évi tavaszi összejövetelünkön dr. Szende Béla (Budapest) előadást tartott a patológiával kapcsolatos magyar orvosi érdemeiről. Az előadás nyomán készült önálló kötet, a *Pathologia hungarica in nummis* bemutatására került most sor. Szende Béla részletesen ismertette a Csoma Máriával közösen összeállított 48 oldalas (valamint az érmek képét bemutató 20 színes táblát is tartalmazó) kiadványt, amiben 74 személyi érem és 15, zömmel kongresszusi érem leírása található meg. A szerzők közreadják a Magyar Patológusok Társaságának emlékérméivel kitüntetettek listáját, emellett az érmeken szereplő személyek és az éremkészítő művészek névmutatóját is az olvasók rendelkezésére bocsátják. A jelenlévők őszinte érdeklődéssel hallgatták az ismertetőt, és örömmel nyugtázták a magyar orvosi numizmatika, a „*medicina in nummis*” újabb kötetének a megszületését.

Az előadásokat számos hozzászólás és értékes kiegészítés követte. Az elnöki zárzó után – hagyományainkhoz híven – kötetlen beszélgetésre is alkalom adódott.

DR. JAKÓ JÁNOS

A Florence Nightingale Emlékérem előlapja (F. Nightingale legismertebb – a krími háború időszakából származó – ábrázolásával, a „lámpás hölgy” képével) szalagokkal és a Vöröskereszt emblémájával. Báró Apor Gizella kapta 1920-ban (a Semmelweis Orvostörténelmi Múzeum tulajdona)